

บทที่ 10

กฎหมายที่ดิน (Law of property)

บทนำ

ทางหลวงเป็นเส้นทางที่มีการขยายโครงข่ายที่ยาวครอบคลุมพื้นที่มากที่สุด
ปัจจุบัน การสร้างเส้นทางขยายมากขึ้น ประกอบกับที่ดิน โดยส่วนใหญ่เป็น
กรรมสิทธิ์ของเอกชนทำให้ต้องมีการเวนคืนที่ดิน (Land condemnation)
จากเอกชนผู้ถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดิน ในบริเวณที่เส้นทางจะตัดผ่าน

ประเภทของทางหลวง

ทางหลวงในประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2549
แบ่งทางหลวงออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

- (1) ทางหลวงพิเศษ
- (2) ทางหลวงแผ่นดิน
- (3) ทางหลวงชนบท
- (4) ทางหลวงท้องถิ่น (รวม ทางหลวงเทศบาล สุขาภิบาล)
- (5) ทางหลวงสัมปทาน

ความรับผิดชอบงาน

- กรมทางหลวงรับผิดชอบดูแล 3 ประเภท คือ ทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน
- กรมทางหลวงชนบทดูแลรับผิดชอบทางหลวงชนบท
- องค์การปกครองท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล)
- การทางพิเศษแห่งประเทศไทยดูแลรับผิดชอบทางด่วน

ทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงพิเศษ

	1	2	3	4				
ทางหลวงแผ่นดิน	11	12	21	22	23	24		
	31	32	33	34	35	36	37	
	41	42	43	44				
ทางหลวงพิเศษ	5	6	7	8	9			
	51	61	62	71	81	83	84	91

ทางหลวงแผ่นดินที่มีหมายเลขตัวเดียว หมายถึง ทางหลวงแผ่นดินสาย
ประธาน เชื่อมการจราจรระหว่างภาคต่อภาค

ทางหลวงแผ่นดินที่มีหมายเลขสองตัว หมายถึง ทางหลวงแผ่นดินสาย
ประธานตามภาคต่าง ๆ เชื่อมการจราจรระหว่างจังหวัดกับจังหวัด หรือ ภาค
กับจังหวัด

ทางหลวงที่มีหมายเลขสามตัว หมายถึง ทางหลวงแผ่นดินสายรอง
เชื่อมการจราจรระหว่างจังหวัดต่อจังหวัด จังหวัดกับอำเภอ หรือจังหวัด
ที่สำคัญรองลงมา เป็นเส้นทางผ่าน

ทางหลวงที่มีหมายเลขสี่ตัว หมายถึง ทางหลวงแผ่นดินที่ เชื่อมระหว่าง
จังหวัด กับอำเภอ หรือเชื่อมระหว่างอำเภอ กับ อำเภอด้วยกัน หรือ
อำเภอ กับ หมู่บ้าน หรือเชื่อมสถานที่สำคัญของจังหวัดนั้น

ทางหลวงแผ่นดินสายประธาน

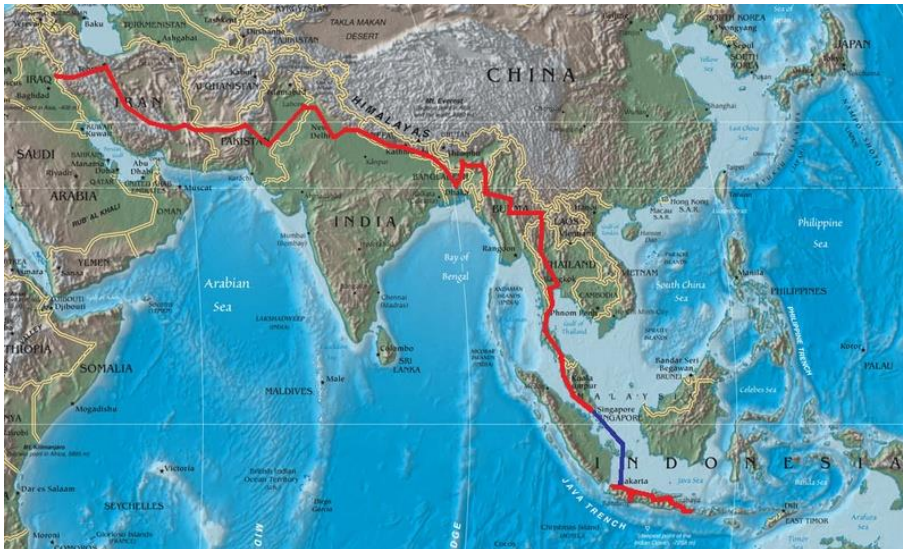
(การเชื่อมเส้นทางระหว่างภาค)

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 ถนนพหลโยธิน เริ่มต้นที่อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ กรุงเทพมหานคร สิ้นสุดที่ อ. แม่สาย จ. เชียงราย ยาว 1005 กม. (ถนนสายเอเชีย 2)
- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 ถนนมิตรภาพ ต. ปากเพรียว จ.สระบุรี - จ. หนองคาย (เขตแดนสะพานมิตรภาพ ไทย-ลาว) ยาว 508 กม. (ถนนสายเอเชีย 12)
- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 ถนนสุขุมวิท เริ่มต้นที่บริเวณเพลินจิต กรุงเทพมหานคร ถึงบ้านหาดเล็ก อ. คลองใหญ่ จ. ตราด ยาว 400 กม. (ถนนสายเอเชีย 123)
- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ถนนเพชรเกษม เริ่มต้นที่สะพานนาวาจำเนียร เขต บางกอกใหญ่ สิ้นสุดที่ อ. สะเดา จ. สงขลา ยาว 1274 กม. (ถนนสายเอเชีย 2)

ทางหลวงสัมปทาน

ในปัจจุบันกรมทางหลวงมีทางหลวงสัมปทาน 1 สาย คือ ทางยกระดับบน
ถนนวิภาวดีรังสิต

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 ถนนพหลโยธิน

มีส่วนทับซ้อนกับ AH2

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 ถนนมิตรภาพ

ทางหลวงสายเอเชีย (Asian highway)

ทางหลวงสายเอเชีย (Asian highway) เป็นเส้นทางที่เชื่อมการติดต่อระหว่างประเทศต่าง ๆ ในทวีปเอเชียเริ่มจากทางตะวันตกของทวีป คือ จากประเทศ
ตุรกี ผ่าน อิรัก อิหร่าน อัฟกานิสถาน ปากีสถาน อินเดีย บังกลาเทศ
สาธารณรัฐนิยมแห่งสหภาพพม่า ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

การเวนคืนที่ดิน (Property condemnation)

ระเบียบและขั้นตอนการเวนคืนที่ดิน

การจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน

การจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน คือการดำเนินการเพื่อให้ได้กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ เพื่อกิจการใด ๆ ตามความต้องการของผู้ที่ต้องการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน ในการดำเนินการดังกล่าวจะดำเนินการภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย คือพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2530 เป็นหลัก

การเวนคืนที่ดิน (Property condemnation)

ระเบียบและขั้นตอนการเวนคืนที่ดิน

การจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน

เมื่อกรมทางหลวงมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ เพื่อกิจการใด ๆ อันจำเป็นเพื่อการอันเป็นสาธารณูปโภคจะดำเนินการขอ ออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน(พ.ร.ฎ.) เป็นบริเวณกว้างตลอดแนว เพื่อครอบคลุมพื้นที่ที่คาดว่าจะต้องเวนคืน เป็นเขตก่อสร้าง เนื่องจากว่าในขณะที่เสนอขอออก พ.ร.ฎ. นั้น กรมทางหลวงยังมิได้ดำเนินการออกแบบก่อสร้างจนถึงขั้นรายละเอียด จำเป็นต้อง มีการปรับเขตพื้นที่และแบบก่อสร้างให้เหมาะสมกับภูมิประเทศและข้อเท็จจริงในสนามในระหว่างก่อสร้าง

การเวนคืนที่ดิน (Property condemnation)

ระเบียบและขั้นตอนการเวนคืนที่ดิน

การจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน

การประกาศ พ.ร.ฎ. เป็นบริเวณกว้าง ๆ นั้น กรมทางหลวงทราบดีว่าย่อมก่อให้เกิดความเดือดร้อนและกังวลใจแก่เจ้าของที่ดินอยู่บ้าง เพราะต้องระมัดระวังเกี่ยวกับการลงทุนสิ่งปลูกสร้างในเขต พ.ร.ฎ. ซึ่งเรื่องนี้เมื่อกรมทางหลวงได้กำหนดแนวเขตที่จะเวนคืนเป็นการแน่นอนแล้วก็พร้อมที่จะบริการชี้แนวเขตที่ถูกเวนคืนให้

สำหรับการทำนิติกรรมใด ๆ เกี่ยวกับที่ดินในเขต พ.ร.ฎ. เช่น การซื้อขาย หรือการโอนเปลี่ยนแปลงสามารถกระทำได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากกรมทางหลวง ส่วนการปลูกสร้างใด ๆ ในที่ดินควรตรวจสอบกับกรมทางหลวงก่อน

กฎหมายที่สำคัญ

- พระราชบัญญัติ
- พระราชกำหนด
- พระราชกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติ คือ กฎหมายที่ใช้อยู่ทั่วไป เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีฐานะสูงกว่าบทกฎหมายอื่นๆ (พระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกา) ยกเว้นรัฐธรรมนูญ มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ เป็นกฎหมายที่ออกโดยฝ่ายนิติบัญญัติ

พระราชกำหนด บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจบริหาร ให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติในกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความปลอดภัยของประเทศ หรือความปลอดภัยสาธารณะหรือความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ หรือในกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับการภาษีอากรหรือเงินตรา ซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาโดยด่วนและลับ เพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดิน เป็นกฎหมายที่ออกโดยฝ่ายบริหาร

พระราชกฤษฎีกา ออกมาบังคับใช้กรณีเมื่อพระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนด สั่งให้ออกพระราชกฤษฎีกา โดยรัฐมนตรีที่ได้รับอำนาจจากพระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนดนั้น เป็นผู้ร่างและเสนอร่าง เป็นกฎหมายที่ออกโดยฝ่ายบริหาร โดยไม่ต้องผ่านการพิจารณาของรัฐสภา

วิธีดำเนินการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน

ดำเนินการได้ 3 วิธี คือ

- โดยวิธีจัดซื้อ
- โดยการออกพระราชกฤษฎีกา (พ.ร.ฎ.) กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน
- โดยการออกพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) เว้นคืนอสังหาริมทรัพย์

โดยวิธีจัดซื้อ

■ จัดซื้อโดยวิธีปรองดองซื้อขายทรัพย์สินกับเจ้าของทรัพย์สินก่อนที่จะมีการประกาศใช้ พ.ร.ฎ. การดำเนินการกรรมสิทธิ์ที่ดินโดยหลักการแล้วจะดำเนินการขออนอก พ.ร.ฎ. กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนทุกโครงการแต่ในระหว่างที่ดำเนินการขออนอก พ.ร.ฎ. ซึ่งจะใช้เวลาดำเนินการตั้งแต่เสนอขออนอก พ.ร.ฎ. จน พ.ร.ฎ. ประกาศใช้บังคับประมาณ **8 - 10 เดือน** ในช่วงเวลานี้ก็จะดำเนินการโดยวิธีปรองดองไปก่อนเพื่อเป็นการลดปัญหาความเดือดร้อนของผู้ถูกเวนคืนและทำให้สามารถได้รับเงินค่าทดแทนทรัพย์สินได้รวดเร็วขึ้น

■ โดยวิธีการจัดซื้อตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ

โดยการออกพระราชกฤษฎีกา (พ.ร.ฎ.) กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน

จะระบุท้องที่ จุดเริ่มต้น จุดสิ้นสุดและความกว้างของเขต พ.ร.ฎ.

2.1 การปิดประกาศ พ.ร.ฎ. จะปิดประกาศไว้ตามสถานที่ดังนี้

2.1.1 ที่ทำการของเจ้าหน้าที่

2.1.2 ศาลากลางจังหวัด หรือศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร

2.1.3 สำนักงานที่ดินจังหวัด หรือสำนักงานที่ดินจังหวัดสาขา หรือ
สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร หรือ สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานครสาขา

2.1.4 ที่ว่าการอำเภอ กิ่งอำเภอ หรือสำนักงานเขต

2.1.5 ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลหรือที่ทำการเทศบาล

2.1.6 ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านแห่งท้องที่

โดยการออกพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) เวนคืนอสังหาริมทรัพย์

วัตถุประสงค์ เพื่อให้กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ตกเป็นของรัฐ

ขั้นตอนการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน

- 1.** การสำรวจที่ดิน สิ่งปลูกสร้างและต้นไม้ยืนต้นผู้รับมอบหมายจากกรมทางหลวงในฐานะเจ้าหน้าที่เวนคืนจะแจ้งกำหนดวันเข้าทำการสำรวจเป็นหนังสือให้เจ้าของทรัพย์สินทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า **15** วัน
- 2.** การกำหนดค่าทดแทนทรัพย์สินที่ถูกเวนคืนจะดำเนินการโดยคณะกรรมการปรองดอง (ในชั้นปรองดอง) หรือคณะกรรมการกำหนดราคาเบื้องต้น (ในชั้น พ.ร.ฎ.) หรือคณะกรรมการกำหนดราคาของอสังหาริมทรัพย์ ที่จะต้องเวนคืน (ในชั้น พ.ร.บ.) ซึ่งรัฐมนตรีกว่าการกระทรวงคมนาคมแต่งตั้งประกอบด้วย ผู้แทนของเจ้าหน้าที่หนึ่งคน ผู้แทนกรมที่ดินหนึ่งคน ผู้แทนของหน่วยงานอื่นของรัฐหนึ่งคน ผู้แทนสภาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อทำหน้าที่กำหนดราคาเบื้องต้นของอสังหาริมทรัพย์ที่ต้องคืนและจำนวนเงินค่าทดแทน

3. การกำหนดค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์จะกำหนดให้แก่บุคคลต่อไปนี้

3.1 เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายซึ่งที่ดินที่ต้องเวนคืน

3.2 เจ้าของโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่รื้อถอนไม่ได้ ซึ่งมีอยู่ในที่ดินที่ต้องเวนคืนนั้นในวันใช้บังคับ พระราชกฤษฎีกาหรือได้ปลูกสร้างขึ้นภายหลัง โดยได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่

3.3 ผู้เช่าที่ดิน โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นในที่ดินที่ต้องเวนคืน แต่การเช่านั้นต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือซึ่งได้ทำไว้ก่อนวันใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาหรือได้ทำขึ้นภายหลัง โดยได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่และการเช่านั้นยังมีได้ระงับไปในวันที่เจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ได้เข้าครอบครองที่ดิน โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว แต่เงินค่าทดแทน

ในการเช่านี้พึงกำหนดให้เฉพาะที่ผู้เช่าได้เสียหายจริงโดยเหตุที่ต้องออกจากที่ดิน โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวก่อนสัญญาเช่าระงับได้จ่ายค่าทดแทนในการใช้สิทธิดังกล่าวให้แก่เจ้าของที่ดินที่ต้องเวนคืนแล้ว

3.4 เจ้าของต้นไม้ยืนต้นที่ขึ้นอยู่ในที่ดินในวันที่ใช้บังคับพระราชกฤษฎีกา

3.5 เจ้าของโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่รื้อถอนได้ ซึ่งมีอยู่ในที่ดินที่ต้องเวนคืนนั้นในวันใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาแต่ต้องไม่ใช่ผู้ซึ่งจำต้องรื้อถอนโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวไปเมื่อได้รับแจ้งจากเจ้าของที่ดินเงินค่าทดแทนตามข้อ **3.5** นี้พึงกำหนดให้เฉพาะค่ารื้อถอนค่าขนย้ายและค่าปลูกสร้างใหม่ (ในสภาพเดิม)

3.6 บุคคลผู้เสียสิทธิในการใช้ทาง วางท่อน้ำ ท่อระบายน้ำ สายไฟฟ้าหรือสิ่งอื่นซึ่งคล้ายกันผ่านที่ดินที่ต้องเวนคืนตามมาตรา 1349 หรือ มาตรา 1352 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในกรณี queบุคคลเช่นนั้น

4. การกำหนดค่าทดแทนจะพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด โดยคำนึงถึง

4.1 ราคาที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดของอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืนตามที่เป็นอยู่ในวันใช้บังคับพระราชกฤษฎีกา

4.2 ราคาของอสังหาริมทรัพย์ที่มีการตีราคาไว้เพื่อประโยชน์แก่การเสียภาษีบำรุงท้องที่

4.3 ราคาประเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

4.4 สภาพและที่ตั้งของอสังหาริมทรัพย์นั้น

4.5 เหตุและวัตถุประสงค์ของการเวนคืน

4.6 การได้ประโยชน์และเสียประโยชน์จากการเวนคืน

4.7 ค่าทดแทนความเสียหายที่ต้องออกจากอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนกรรม
ทางหลวงจะจ่ายเงินค่าทดแทนให้ได้เมื่อพิสูจน์ได้ว่าค่าเสียหายนั้นมีอยู่จริงโดย
มีหลักฐานพิสูจน์ได้ว่ามีอยู่จริงตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิด
ความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกเวนคืนและสังคม

5. การปิดประกาศราคาที่กำหนดเมื่อคณะกรรมการได้กำหนดราคาค่าทดแทน
แล้วจะปิดประกาศราคาไว้ตามสถานที่เดียวกันกับที่ปิดประกาศ พ.ร.ฎ. ในข้อ
2.1

6. การจัดทำบันทึกข้อตกลง หรือสัญญาซื้อขายเมื่อคณะกรรมการฯ ได้กำหนดค่าทดแทนแล้ว เจ้าหน้าที่จะมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของทรัพย์สินมาทำบันทึกข้อตกลง หรือสัญญาซื้อขาย

7. การจ่ายเงินค่าทดแทน เมื่อทำบันทึกข้อตกลงหรือสัญญาซื้อขายแล้วกรมทางหลวงต้องจ่ายเงินค่าทดแทนทั้งหมดให้แก่เจ้าของทรัพย์สินภายใน **120** วัน นับแต่วันทำบันทึกข้อตกลงหรือสัญญาซื้อขาย

กรณีเป็นที่ดิน กรมทางหลวงจะจ่ายเงินค่าทดแทนเมื่อเจ้าของทรัพย์สินได้จดทะเบียนหรือแก้ไขหลักฐานทางทะเบียนแล้ว

เมื่อประกาศใช้ พ.ร.ฎ. และมีประกาศกำหนดให้การเวนคืนเป็นกรณีที่มีความจำเป็นโดยเร่งด่วนแล้ว หากเจ้าของทรัพย์สินไม่ยินยอมจัดทำบันทึกข้อตกลงหรือสัญญาซื้อขายหรือยินยอมจัดทำบันทึกข้อตกลง หรือสัญญาซื้อขาย แต่ไม่มารับเงินค่าทดแทนภายในกำหนดเวลา เจ้าหน้าที่จะนำเงินไปวางต่อศาลหรือต่อสำนักงานวางทรัพย์หรือนำเงินไปฝากธนาคารออมสินในชื่อของผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทน ถ้าเจ้าของทรัพย์สินไม่ร้องขอรับเงินภายใน **10** ปี นับแต่วันที่ได้นำเงินวางต่อศาลหรือต่อสำนักงานวางทรัพย์หรือฝากธนาคารออมสิน เงินค่าทดแทนนั้นจะตกเป็นของแผ่นดิน

8. การใช้อำนาจตามกฎหมายเพื่อครอบครองหรือถอนสิ่งปลูกสร้าง

8.1 กรณีทำบันทึกข้อตกลงหรือสัญญาซื้อขาย ถ้าเจ้าของไม่ยอมหรือถอนสิ่งปลูกสร้าง เจ้าหน้าที่มีสิทธิ์ที่จะรื้อถอนได้ ตามบันทึกข้อตกลงหรือสัญญาซื้อขาย

8.2 กรณีไม่ทำบันทึกข้อตกลงหรือสัญญาซื้อขายเจ้าหน้าที่จะดำเนินการแจ้งครอบครอง วางเงินและรื้อถอนตามกฎหมายต่อไป

สิทธิหน้าที่และผลประโยชน์ของผู้ถูกเวนคืน

ขั้นการจัดซื้อโดยวิธีปรองดอง

1. อนุญาตให้เจ้าหน้าที่เข้าสำรวจ ปักหลักแนวเขตทาง
2. ยื่นคำขอรังวัดแบ่งแยกที่ดิน ต่อสำนักงานที่ดิน โดยค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการรังวัดแบ่งแยกกรรมทางหลวงจะเป็นผู้จ่ายเอง
3. นำชี้หมุดหลักเขตที่ดิน
4. นำสำรวจสิ่งปลูกสร้าง ต้นไม้ยืนต้น
5. แสดงเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บัตรประชาชน ทะเบียนบ้าน หลักฐานกรรมสิทธิ์ที่ดิน (โฉนด น.ส.3, น.ส.3 ก ฯลฯ) ทะเบียนสมรสและอื่นๆ เช่น เอกสารแสดงรายได้จากการเช่าหรือประกอบการค้า หลักฐานการเสียภาษีหรือ รายได้จากการประกอบอาชีพอันชอบด้วยกฎหมายตามที่เจ้าหน้าที่ร้องขอ

สิทธิ หน้าทีและผลประโยชน์ของผู้ถูกเวนคืน

ขั้นตอนการจัดซื้อโดยวิธีปรองดอง

6. ให้ถ้อยคำแก่เจ้าหน้าที่ตามความจริง
7. ลงชื่อรับรองการให้ถ้อยคำ รับรองแนวเขตที่ดิน รับรองรายละเอียด
สิ่งปลูกสร้างและรับรองต้นไม้ยืนต้น
8. ไม่มีสิทธิอุทธรณ์เงินค่าทดแทน

สิทธิ หน้าทีและผลประโยชน์ของผู้ถูกเวนคืน

ชั้นพระราชกฤษฎีกา (พ.ร.ฎ.)

เมื่อดำเนินการตามข้อ 1-7 เช่นเดียวกันกับในชั้นปรองดองแล้ว ผู้ถูกเวนคืนในชั้น พ.ร.ฎ. จะมีสิทธิ หน้าทีเพิ่มเติมคือ

1. กรณีตกลงราคาหรือทำสัญญาที่ดิน เจ้าของมีหน้าทีไปแก้ไขหลักฐานทางทะเบียนหรือจดทะเบียน โดยเจ้าหน้าทีเป็นผู้ประสานงาน ดำเนินการกับสำนักงานที่ดิน
2. ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ค่าธรรมเนียมและค่าอากรแสตมป์
3. กรณีที่ดินติดจำนองจะต้องดำเนินการปลดจำนองก่อนหรือได้รับความยินยอมจากผู้รับจำนองเป็นหลักฐานก่อนรับเงิน

สิทธิหน้าที่และผลประโยชน์ของผู้ถูกเวนคืน

ชั้นพระราชกฤษฎีกา (พ.ร.ฎ.)

4. มีสิทธิได้รับดอกเบี้ยในกรณีที่กรมทางหลวงจ่ายเงินค่าทดแทนพื้นกำหนด **120** วันนับแต่วันทำบันทึกข้อตกลงหรือสัญญาซื้อขายนั้น
5. หากไม่พอใจในราคาหรือจำนวนเงินค่าทดแทนที่คณะกรรมการฯ กำหนดสามารถรับเงินไปก่อน แล้วยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมภายใน **60** วันนับแต่วันได้รับหนังสือแจ้งให้ไปรับเงินค่าทดแทน โดยสามารถยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือด้วยตนเองหรือส่งทางไปรษณีย์ตอบรับ

สิทธิหน้าที่และผลประโยชน์ของผู้ถูกเวนคืน

ชั้นพระราชกฤษฎีกา (พ.ร.ฎ.)

6. มีสิทธิฟ้องคดี แยกได้ 2 กรณี คือ

6.1 กรณีที่ผู้อุทธรณ์ได้รับแจ้งผลการวินิจฉัยภายใน **60** วันนับแต่วันที่ ยื่นอุทธรณ์ ในกรณีนี้ผู้อุทธรณ์มีสิทธิฟ้องคดีภายใน **1** ปี นับแต่วันที่ ได้รับแจ้งผลการวินิจฉัยดังกล่าว

6.2 กรณีที่ยื่นอุทธรณ์ไ้พ้นระยะเวลาล่วงเลยมาจนครบ **60** วันแล้ว แต่ ยังไม่ได้รับแจ้งผลการวินิจฉัย ในกรณีนี้ ผู้อุทธรณ์มีสิทธิฟ้องคดีภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ครบกำหนดเวลา **60** วัน ดังกล่าว

สิทธิ หน้าทีและผลประโยชน์ของผู้ถูกเวนคืน

ชั้นพระราชกฤษฎีกา (พ.ร.ฎ.)

7. สิ่งปลูกสร้างที่ถูกเวนคืนบางส่วน เจ้าของจะร้องขอให้เจ้าหน้าที่เวนคืนพิจารณาเวนคืนส่วนที่เหลือซึ่งใช้การไม่ได้แล้วด้วยก็ได้และหากเจ้าหน้าที่ไม่เวนคืนตามที่ร้องขอ เจ้าของที่ดินมีสิทธิที่จะร้องขออุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมภายใน **60** วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณา

8. ที่ดินถูกเวนคืนบางส่วน ถ้าส่วนที่เหลือน้อยกว่า **25** ตารางวาหรือด้านหนึ่งด้านใดน้อยกว่า **5** วา และที่ดินส่วนที่เหลือนั้นมิได้ติดต่อกับพื้นที่เดียวกันกับที่ดินแปลงอื่นของเจ้าของเดียวกัน หากเจ้าของร้องขอให้เจ้าหน้าที่เวนคืนหรือจัดซื้อที่ดินส่วนที่เหลือด้วย

สิทธิหน้าที่และผลประโยชน์ของผู้ถูกเวนคืน

ชั้นพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.)

กรมทางหลวงจะดำเนินการขออนุมัติ พ.ร.บ. รายที่กรรมสิทธิ์ยังไม่ตกเป็นของรัฐรวมทั้งรายได้ที่ว่างเงินไว้ต่อศาล หรือว่างเงินไว้ต่อสำนักงานวางทรัพย์หรือฝากเงินไว้กับธนาคารออมสิน ทั้งนี้ เพื่อให้กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ตกเป็นของรัฐ